

Checklist

Voorbeelden van afspraken met de opleiding rondom zwangerschap

In geval van zwangerschap tijdens de opleiding, is het belangrijk om goede afspraken met de opleiding te maken over o.a. afwezigheid, verlof en terugkeer naar de opleiding. Indien de zwangerschap vraagt om individuele afspraken en deze er toe leiden dat er van het standaard onderwijsprogramma moet worden afgeweken, dient de opleiding deze afspraken vast te leggen conform art. 8.1.3 WEB.

Hieronder vind je een aantal voorbeelden waar je aan kan denken en waarover je afspraken kunt maken met de opleiding. Leg deze afspraken vast zodat herover geen misverstanden kunnen ontstaan. Dit kun je doen aan de hand van ons format 'Smart Mama Zwangerschapsplan'. Hierin kun je alle afspraken met de opleiding noteren. Het format is gratis te downloaden op www.studerendemoeders.nl – kenniscentrum, kies voor zwangerschap.

In de handleiding 'Zwangere studentes & studerende ouders' die eveneens gratis vanaf genoemde website is te downloaden, staat nuttige informatie voor de opleiding beschreven. Over o.a. zwangerschap, afwezigheid en de verzuim meldplicht voor MBO instellingen. In relatie tot aanwezigheidsplicht kan dat onduidelijkheid veroorzaken. Van de urennormering als ook de aanwezigheidsplicht kan in het MBO worden afgeweken. Dit hoeft voor de studerende (aanstaande) moeder geen belemmering te vormen.

1. Spreek af wie je contactpersoon is voor het maken van deze afspraken zodat dit vanuit de opleiding ook goed gecoördineerd kan worden. In de meeste gevallen is dit je mentor of studieloopbaan begeleider (slb'er). Samen met haar/hem kun je de afspraken vast leggen in het format 'Smart Mama Zwangerschapsplan'.
2. Spreek af welke taken/toetsen voor het zwangerschapsverlof afgerond worden, ook voor de beroepspraktijkvorming (BPV) of stage periode. Voor wat betreft de BPV/stage periode: bespreek of er mogelijkheden zijn om opdrachten te maken en in te leveren tijdens het verlof, zo kun je studievertraging voorkomen. Bespreek of de BPV/stageperiode eventueel ingehaald kan worden op andere momenten, bijvoorbeeld in de zomervakantie. Noteer ook welke afspraken er zijn gemaakt met het BPV/stage-bedrijf.
3. De praktijk wijst uit dat instromen in je eigen klas een grotere kans biedt op een diploma. Terugkeer in een nieuwe klas kan demotiverend werken. Het is belangrijk om hierover al voor de verlof periode afspraken te maken.
4. Verstuur een geboortebericht naar je mentor of slb'er om de verstandhouding goed te houden en de opleiding op de hoogte te houden van hoe het met jou gaat. Contact blijven houden met de opleiding tijdens de verlof periode is belangrijk en motiveert de terugkeer naar school. Informeer je mentor of slb'er ook wanneer er complicaties blijken te zijn.
5. Het kan nodig zijn om een zwangerschapsverklaring in te leveren bij je mentor of slb'er. Wanneer er gevraagd wordt naar een zwangerschapsverklaring, wordt dit niet uit wantrouwen gevraagd maar ter verantwoording voor de onderwijsinstelling. Bij verantwoording over de gemaakte afspraken moeten scholen kunnen onderbouwen dat er inderdaad (al dan niet tijdelijk) geen regulier onderwijsprogramma door de student gevolgd kon worden. Dat kan aangetoond worden door dat alle individuele afspraken zwart op wit zijn vast gelegd. Ter onderbouwing kan daarbij bijvoorbeeld een verklaring van een arts, verloskundige, jeugdzorg of maatschappelijk werk toegevoegd worden.
6. Spreek van te voren af wanneer je denkt weer met je opleiding verder te kunnen en spreek dan een contact moment af met je slb'er om er zeker van te zijn dat je ook echt weer kan starten op de voorgenomen periode en om contact te hebben over het (nieuwe) studierooster.
7. Bespreek hoe eventuele gemiste lessen ingehaald kunnen worden. Wanneer de les bijvoorbeeld in een andere klas gegeven wordt, kan je mogelijk daarvoor in die les aangesloten worden. Of bespreek de mogelijkheden van een vervangende opdracht gegeven waaruit blijkt dat je de leerstof begrijpt.
8. Spreek evaluatie momenten af waarop de gemaakte afspraken met elkaar doorgenomen kunnen worden. Het is verstandig rekening te houden met de onvoorspelbaarheid van de situatie. Het verloop van een zwangerschap is bijvoorbeeld niet te voorspellen en kinderen kunnen onverwacht ziek worden of extra zorg nodig hebben. Momenten voor evaluatie en eventueel bijstelling van de afspraken kunnen hierin ook worden opgenomen. Momenten om afspraken bij te stellen kunnen zijn:
  - tijdens de zwangerschap;
  - na bevalling;
  - bij terugkeer naar school en
  - het moment dat het kind start op de kinderopvang.